

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.

Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetés 15 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Bélyegdíj: minden hirdetésért 60 fill. Nyiltér: minden sor 20 fill.

Az «Eperjesi Széchenyi-kör»
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Eperjesen, Fő-utca 59-ik szám, Kösch Árpád könyvnyomtató-intézet.
Ide intézendők minden a lap szellemi részét illető közlemények, valamint a hirdetési díjak is.

A Széchenyi-kör közgyűlése.

A Széchenyi-kör évi rendes közgyűlését ma tartja. Áldásosan működő közművelődési egyesületünk történetében egy, az előzőkhöz oly méltán sorakozó évnek zárókövét képezi a mai közgyűlés, mely míg egyrészt a nagy nyilvánosság előtt kitarja, hogy miként töltötte be a Kör feladatát működésének huszonegyedik esztendejében, másrészt bizonyos ünnepélyes tanúságtétele lesz annak a szellemi szolidaritásnak, a mely e szeretettel ápolott s büszkeségünket képező egyesületünk virágzása óta vármegyénk és városunk művelt társadalmában életerős gyökeret hajtott.

Ez alkalmából nemcsak kötelességét teljesíti nemzeti közművelődésünk szolgálatában álló lapunk, a midőn e vármegye és város kulturális előrehaladásában oly annyira elsőrangú szerepet betöltő Széchenyi-körünket közgyűlése napján hazafias lelkesedéssel köszönti, hanem egyúttal önérzetes örömeinek, gyöngéd szeretetének is leplezetlen kifejezést öhajt adni a fényes eredményeket felmutató esztendő mai ünnepélyes bezárása alkalmából s annál a benső viszonyról fogva, melyben a Körrel szemben, ennek alapítása, sőt az alapításra vonatkozó tervek tervezgetésének ideje óta áll.

Hálás és kebleinket bizonyára a legjölésőbb örömmel betöltő feladat volna most reámutatni arra, hogy a közgyűlésen ma felolvasandó titkári jelentésnek lapjain megörökített események mily várakozást felülmúló, messzemenő megtestesülései azoknak a sejtélem-szerű képeknek, melyeket Körünknek láng-lelkű s lángeszű alapítója lelki szemével oly biztatóan látott huszonkét évvel ezelőtt.

Avatott toll teszi ezt meg a mai közgyűlésen, hová bizonyos sokakat hív ma az egyesület iránti szeretet, önzetlen ragaszkodás érzete. Ott lesznek többen azok közül, kiknek még élénk emlékezetében él az a több mint két évtizeddel ezelőtt városunk művelt közönségében mindjobban megnyilatkozó vágy, mely egy nagyszabású «műegylet» létesítése érde-

kében e lapok hasábjain a teremtő «legyen!» szót először hangoztatta s az ígét az 1878. évi február hó 3-ikán a városház nagytermében tartott tanácskozáson megvalósította, illetve azt az ugyanazon évi április 28-ikán tartott alakuló-közgyűlésben formailag is diadalra juttatta.

Bármilyen kínálkozó volna is a mai közgyűlés alkalmából tovább fűzni az alakulás lázas folyamatának eseményeit s párhuzamba állítva a Kör működése előtti s a mostani művelődési közállapotokat városunkban, nehány, ebből leszűrt gondolattal kifejezést adni ama meggyőződésünknek, hogy tulajdonképpen milyen nagy kincset birunk mi Széchenyi-körünkben, mégis visszatart ettől az a tudat, hogy a mai közgyűlésen résztvevők önkéntelenül fogják e tekintetben megalkotni a Körre, annak nélkülözhetetlen becseré vonatkozó meggyőződésüket.

Egyet azonban nem akartunk elfelejteni ezen a napon s hiszszük, közönségünknek figyelmét is alkalomszerűen hívjuk fel ma arra a látnoki kijelentésre, mely a Körnek akkori főjegyzője s jelenlegi nagyérdemű védnöke ajakáról a huszonegy év előtti első közgyűlésen hangzott el: «Ha majd a csemete, melyet most még csak fejledezni látunk, idővel, s ezt talán önámítás nélkül remélhetjük, dúsan viragozand, azok, kik virágában látják, bizonyos szívesen fognak azon idők emlékével foglalkozni, melyekben a szellemi mag termő talaja, — nem munka és kitartás, nem nehézségek nélkül — a vetésre előkészítettet».

(—r.)

Búcsúzó közgyűlés.

Szomorúan fájdalmas teendő ellátására jött össze vármegyénk törvényhatósági bizottságának rendkívüli közgyűlése január 22-ikén a vármegyei nagytermében. A szokatlanul nagy számmal egybegyűlt s a vármegye legtávolabbi vidékeit is számosan képviselő bizottsági tagok arczaín mély meghatottság s a pillanat komoly ünnepélyes voltának átérzése tükröződött vissza. A közgyűlés egyedüli tárgya ugyanis nem volt egyéb, mint az, hogy a vármegye volt nagyérdemű s közbecsülésben, tiszteletben és szeretetben álló főispánjától: Szinyei Mersé Istvántól, búcsút vegyen.

A gyermekek és a színház.

Éppenséggel nem közönyös dolog annak a viszonynak a meghányás-vetése, a mely a gyermek egyénisége és a színház között van, és szintűgy nem hiábavaló annak az egyenes kérdésnek a fölvetése sem, a mi ama viszonynak a fejtegetéséből, vagyis elvonásából természetes folyományképpen következik, hogy: jársák-e a szülők gyermekeiket a színházba?

Ezzel a kérdéssel egyáltalában nem látszik foglalkozni a közönségnek az a része, a mely az «apa» és «anya» ékes nevezetben a legnemesebb és a legmagasztosabb szerepre van hivatva, de a mely ugyanakkor hivatva van arra is, hogy azt a szerepkört, a «nemes» és «magasztos» fogalmainak megfelelőleg, a gyermeknevelés tudományának minden vonatkozásában helyesen betöltse.

A gyermek és a színház kérdésével, az ím most általam czéltott értelemben apa és anya nem igen szokott foglalkozni, s így nem is igen szokott rá feleletet sem adni. Pedig nagy számmal vannak olyan szülők, a kik fiatalnál-fiatalabb gyermekeiket meggondolatlanul színházba hordják, abban a zánandó hitben, hogy a gyermekre nézve a színház tanulságosabb, hasznosabb, mint ha falován nyargal, babájával évődik, vagy más játékaik közt mulat.

Általában sok és sokféle fogyatékoságot látunk a mai gyermeknevelés terén. A mai modern élet- és világnézet sok olyan becses zománczot lekoptatott a szülői józan belátás és értelem útmutatójáról, a mely apáink gyermeknevelésénél az életre és élethivatásra olyan szép és üdvös eredmény felmutatásában ékeskedett, s a mely a szülői bölcs belátás világánál annyira pontos-

Delelőtti 10 óra volt, mikor — a közönség éljenci közben — *Taky József* vármegyei alispán a terembe lépett s a rendkívüli közgyűlést megnyitotta. Igen meleg szavakat szentelt a távozó főispán érdemei méltatásának s találon ecsetelte azt a méltó fájdalmat és általános sajnálatot, a mely a vármegye közönségének szívet e bekövetkezett tény felett eltölti. A benső kötelekeknek, melyek vármegyénk közönsége és a távozó főispán között szakadatlanul fennállanak, — mint mondá, — oly mély gyökerei vannak a múltban s számai mindegyre szélesebb körben ágaznak el a jelenben, hogy ő mellözhetetlen kötelességének ismerte azt, hogy a rendkívüli közgyűlés egybehívásával módot és alkalmat szolgáltatson arra, hogy a vármegye közönsége érzelmeit kifejezésre juttathassa.

Az élénk éljenekkel fogadott megnyitó-beszéd után, főjegyző felolvasta a m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök leiratát, a melyben azt közli, hogy ő császári és apostoli királyi Felsége, legfelső elhatározásával, *Szinyei Mersé István* főispánt, saját kérésére, hű szolgálatának elismerése mellett, viselt állásától felmentette. Ezután pedig felolvasta a távozó főispánnak gyönyörű búcsúlevelét, a mely oly annyira reavall írójának nemes, szüntelen csak hazájáért és vármegyéjéért dobogó, nagy szívére. A búcsúlevel sorai csak fokozták a gyűlésen jelen voltak lelkében a leplezhetlen mély meghatottságot s a szemek megteltek könnyel, a benső szeretet által áthatott őszinte fájdalomnak e hamisítatlan hirnökeivel. A levél, melynek minden tételét helyeslés és eljenzés követte, a maga egészében a következően hangzott:

„Mélyen tisztelt törvényhatósági Bizottság!

Ő császári és apostoli királyi Felsége m. évi december hó 29-ikén kelt legfelső elhatározásával Sárosvármegye főispáni állásától — saját kérelmemre — legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott s ennek folytán Sárosvármegye főispáni állásától folyó hó 6-ikán megváltam.

A búcsú ezen pillanatában lehetetlen, hogy elsősorban ne gondoljak a mélyen tisztelt törvényhatósági Bizottság kitüntető kegyes jóindulatára, melyből kifolyólag engem 15 évi közszolgálatom egész ideje alatt a bizalom, elismerés és támogatás számtalan nyilvánulásával elhalmozni kegyeskedett.

Ezen időszak tapasztalatai csak megerősítettek azon hitemben, hogy Sárosvármegye mélyen tisztelt közönsége a jóakarattú törekvést mindenkor támogatásában részesíti s támogatásának erejével a gyengéket is erősekké teszi.

Fogadja ezért a tekintetes törvényhatósági Bizottság a mélyen érzett köszönet és hála legőszintébb kifejezését s azon biztosítást, hogy egész életemen át legfőbb kötelességemnek fogom ismerni Sárosvármegye köz-

AZ „EPERJESI LAPOK“ TÁRCZÁJA.

Fátyolt reád...

Fátyolt reád ábrándok szép világa,
Sötétet, mint a legsötétebb éj!
Miért e szívo soká vert oly hiába
Csak meddő frázis — és nem égi kéj.
Mily balgaság e szó: szeretni híven
S milyen bolond ki ezzel érzeleg, —
A dőre hord mérges nyilat szíveben
S vak hittel élve — lelkét csalja meg.

Fátyolt reád ég, föld legszebb leánya,
Sebzett szívem eszménye — drága kép!
Fátyolt reád reményim tört virága,
Mindenre sűrű fátyolt, a mi szép,
Maradjon rejtve s megtagadva tőlem, —
Mít ér virág s mít ér a szép nekem,
Hisz futva-fut a boldogság előlem
S a késő bánat dúl a szívemen.

Fátyolt reád, — szerelmed délibáb volt,
Hamar tűnő, hiú — csalóka fény,
Nem érselem, mit lelked titkon ápol,
A melyet éleszt s éllet a remény, —
Már nem talál barátot árva lelkem,
Csak emléked marad még hiú velem, —
Elmúlt időknék tündéralma rebben
S egy fájó érzet kínoz szüntelen!

öa.

eredményét s a nyugtát ennek illetékes helyre történt beszállításáról, ugyanígy a «Budapest Páris» kirándulási vállalatnak a Kör tagjai számára újabban biztosított kedvezményéről. Helyeslőleg tudomásul vette a Kubelik-féle hangverseny ügyében történt távirati intézkedést s több új tagot vevén fel, előkészítette a 28-ikán d. e. 11 órakor tartandó közgyűlés összes tárgyait, megállapítván az ott hozandó határozatok határozati-javaslatait. Nagy lelkesedéssel határozta el a gyűlés, hogy tiszteleti-taggyá való megválasztásra dr. *Beöthy Zsolt* min tanácsos, egyetemi tanárt, a Kisfaludy-Társaság titkárát fogja javaslatba hozni. Elnök igen meleg szavakkal rekesztette be a gyűlést, melyekben elismerését nyilvánította a Kör és tisztviselő-kar ez évi buzgó és eredményes működésével szemben.

A zene- és képzőművészeti szakválasztmány január hó 31-iki háziestjének műsora:

1. **Strauss:** «Die Göttin der Vernunft.» Overture. Előadja: *Kohout Lipót* karmester úr vezetése alatt a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekara.
2. a) **Szabados B.:** A «Bolond» cz. operette-jéből; b) **Davidsohn:** «Sulamith»-jából. Ének-kettős. Éneklik: *Krayzell Rozsika* úrhölgy és *Magyar József* úr, *Léay István* úr zongorakísérete mellett.
3. **Rosenkranz:** Magyar változatok. Flügelhorn-solo. Előadja: a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekarának tagja.
4. **Víg szavalat.** Előadja a Kör vendége: *Szabados Sándor* úrnő.
5. **Kullak:** «La Gacelle.» Zongorán előadja: *Mandics Ilonka* úrhölgy.
6. **Dramai monolog.** Előadja a Kör vendége: *Szabados Sándor* úr.

Kezdeté esti 6 órakor.

Az Eperjesi Széchenyi-kör illetékes szakválasztmányai a Kör házi-estjeinek sorozatát a következőkben állapították meg:

1900. február	7-ikén:	Felolvasás.
«	«	14. « : Zeneeste.
«	«	21. « : Felolvasás.
«	márczius	1. « : Zeneeste.
«	«	7. « : Felolvasás.
«	«	14. « : Zeneeste.
«	«	21. « : Felolvasás.
«	«	28. « : Zeneeste.

Meghívó az «Eperjesi Széchenyi-kör»-nek 1900. január 28-ikán (vasárnap) d. e. 11 órakor, a kör felolvasások kisterében tartandó *rendes közgyűlésére*. Eperjes, 1900. jan. 15. *Szinyei Mersé István* s. k., elnök. *Dr. Horváth Ödön* s. k., titkár.

A gyűlés tárgyai: 1. Elnök megnyitja a gyűlést 2. Titkár jelentése 3. Számvizsgáló-bizottság jelentése a pénztár állapotáról. 4. Jövő évi költségeloirányzat megállapítása. 5. Tisztújítás. 6. Jelentések és indítványok

A sok fontos ügy elintézésére hivatott közgyűlésre melegen felhívjuk a tagok figyelmét és szíves érdeklődését. Kérjük a minél nagyobb számban való megjelenést.

SZÍNHÁZ.

Kiss Pál színtársulatát mindjobban megkedveli a közönség. A bemutató-előadások sikere a lefolyt hét csaknem mindegyik előadására telt házat teremtett.

Szombaton (január 20-ikán) a «*Sulamith*», Davidsohn keleti operája került bemutató-előadásra. A közönség sokat várt e héber zenéjű dalműtől, melynek sikeréről a fővárosi lapok kivétel nélkül nagy részletekkel emlékeztek meg. Felette becses dolog volt a szerzőtől, hogy kikutatta a régi héber zenében művészi kifejezést nyert keleti motívumokat s ezekből összességében és egyes részleteiben is, egy sajátos szövegű opera keretében olyan darabot szőtt, mely külön-szerűségénél fogva is biztosította a hatást. E mellett mely benyomást keltő a szövegben rejülő morál. A cím-szerepet ez alkalommal *S. Bercsik Margit* énekelte, ki úgy játékaival, melylyel a hatásos drámai jeleneteket teljesen érvényre juttatta, valamint kellemes, mély érzelmet kifejező hangjával a legelőnyösebben mutatkozott be. *Falussy István* Absolonja a legerőteljesebb alakítások egyike volt. Hangja érczes, hajlékony, kifejező s Absolon szerepében határozottan jellegzetes volt Sulamith-tal való kettősei zajos hatást keltettek. Az előadás értékét és sikerét felette emelte az, hogy Abigailnak is megfelelő személyesítője akadt *Sz. Kendi Ioriskában*, kinek elegáns mozdulatait, virtuóz tánczát, majd pedig mesterkéltlen drámai erejét esodáltak. Megfelelően mulatságos alakok voltak a kérés. *Vágó, Krasznay, Asztalos* derekasan oldották meg feladatukat.

Vasárnap népszínművet láttunk. Jobbat választhattak volna. Éppen e téren nincs szükség az ujdonság forszírozására. Rákosi Jenőnek «*Éjjel az erdőn*» cz. énekes népszínműve nem is aratott sikert. A mint-hogy eddig is csak írójának különbeni nimbusza tartotta fenn. Hozzájárult még ehhez az is, hogy *Krasznay*, ki talán némileg elfogadhatóvá tehetné volna az előadást, nem játszott, jöllehet a színlapon jelezve volt.

Hétfőn másodszor adták a «*Mozgó fényképek*»-et, zsúfolt ház előtt, nagy sikerrel.

Kedden telt ház előtt megismételték a «*Sulamith*»-ot. A címszerepet ezúttal *Ligeti Mari* játszotta, teljes sikerrel. Emelte az egész előadást az is, hogy a zenekar sokkal tökéletesebb volt, mint az első előadás-kor. Ellenben nagyon nélkülözöttük *Falussyt*, ki annyira berekedt, hogy énekszámait nagyrészt kihagyta.

Szerdán darabváltozás volt. «A dolovai nábob leánya» helyett a «*Halókocsik ellenőre*» volt színen. Bisson e vígjátékának híre, talán éppen czíme miatt, nem éppen volt vonzó. Pedig valójában ártatlan a mese-szövege, mely lélekτανilag egyébként nem teljesen indokolt. A darab ujdonság-számba megy; nagy sikere volt a Víg-színházban. Van benne sok ötlet s kacagató helyzet, névcsere, embercsere, melyekből a legmulatságosabb dolgok fejlődnek ki. *Krasznay* (Godefrid György) szerepében utólrhetetlen volt. *Bercsenyi Margit* (Lucienne) szerepét a legkisebb részletekben is szépen kidolgozta. Igen jók voltak *Vágó*, az após, *Halmay*, az anyós s *Ratkay*, a valódi «halókocsik ellenőre» szerepében. A rendezés általában gondos, az előadás harmónikus volt.

Csütörtökön «*Az aranykakas*» — Blumenthal és Kadelburg énekes bohóza — telt ház előtt folyt le. Az életképek rendszerint hidegen hagyják a műértő színházlátogató közönséget. Ezúttal nem mondhatjuk ezt. Kacagott s jól mulatott a közönség s tapsolt sokat a kiválóbb erőknél. Így különösen *Ligeti Marinak*, ki az «Aranykakas» fogadónéját nagy rutinnal s kaczkiasan személyesítette. Dalai hálás közönségnek szóltak, mely többször is ismételtén hívta a lámpák elé. *Krasznay* mi lehetett volna egyéb, mint *Dachselmayer Nepomuk*. Hálás, de nehéz szerep. A Víg-színház művésze sem oldotta meg nálánál jobban feladatát. Nem alakított *Kraxelhuber Tóbiást*, mint ennél az alakításnál rendszerint tessék. Külön typus volt. Játéka mindvégig természetes. *Ratkay* a «Fürge Tóni» fürgeségét, navságát, fizetőpinczér-allurjét a tőle megszokott tökélyvel alkította. Határozottan művészi alakítás produkált igénytelen szerepből *Szabados Sándor*, ki a szelid lelkületű, tipikus tudóst, *Horváth Gedeont* mozdulataiban, hanghordozásában bámulatra méltó alakítással mutatta be. Aránylag a legteljesebb sikert aratta s kis szerepe csak annál feltűnőbbben bizonyította finom művészi egyéniségét. *Bercsenyi Margit* «méltó leánya» volt. A selypítő Klárit olyan kedvességgel s figyelemmel kreálta, a mint azt ez alak karakternek naivitása csak kívánhatta. *Falussy* (Gyárfás ügyvéd) most is megfelelt a várakozásnak. Ki kell emelnünk *Szepesi Szidit*, ki jelentéktelen szerepében arról győzött meg, hogy rátermett népszínmű-erő. Hangja szerényebb határok között mozog ugyan, de kiválóan kellemes, érzézteljes, sőt koloraturája is tiszta. Ezenfeül vonzó jelenség; mielőbb nagyobb népszínmű-szerepben óhajtuk látni.

Pénteken «*A szegény Jonathán*»-t, Millöcker operettjét szép sikerrel adták.

Színházi műsor: *Vasárnap* «Aranykakas» énekes bohózat, másodszor — *Hétfőn:* «Halókocsik ellenőre», másodszor, félhelyárrakkal. — *Kedden:* «Gésák», operette. — *Szerdán:* «Vereshajú», népszínmű. — *Csütörtökön:* «Vasgyáros», színmű. — *Pénteken:* «Görög rabszolga», operette, itt először. — *Szombaton:* «Utazás a válás körül», vígjáték-ujdonság.

HIREK.

* **Görög-kath. egyházmegyei hírek.** A kányi kántortanítói állomásra f. é. február hó végéig pályázat van hirdetve.

* **Zemplé vármegye gyászja.** A szomszéd Zemplén vármegyének nagy gyászja van. Egyik legkiválóbb fia, egy közbecsülésben álló, előkelő család neszora, *csabacsüdi Dokus József*, Zemplén vármegyének volt alispánja, majd hét éven át főispánja, január hó 21-ikén Satoralja-Ujhelyen 81 éves korában elhunyt. Halálának híre mely részvétet keltett az egész vármegyében. A *Zemplén* cz. hetilap rendkívüli kiadásban foglalkozott a gyászessel. Temetése óriási részvét mellett január hó 23-ikán ment végre.

* **Az eperjesi ev. kollég. theológián** az I. félév január hó 31-ikével véget ért s a II. félévi előadások február hó 8-ikán kezdődnek.

* **Felolvasás a külföldön.** *Dr. Meliorisz Béla*, jogakadémiánknak jelenleg a berlini egyetemen tanulmányait gyarapító jeles fiatal magántanára, január 19-ikén a berlini «Christlicher Verein»-ban német nyelven felolvasást tartott «A magyarországi protestantizmusról». Az előkelő külföldi egyesületben tartott ez a szép sikerű felolvasás, melyről a külföldi lapok a legnagyobb elismeréssel emlékeznek meg, nemcsak azt jelenti, hogy kiváló földink a külföldön is gyöngéd szeretettel gondol a hazai viszonyokra, de különösen elismerésre méltó s nemzeti szempontból felette becses azért is, mert, mint tudjuk, a fiatal tudós-tanár a magyarországi prot. egyházak közjogi állapotának ismertetésénél czéltudatosan megragadta az alkalmat arra is, hogy hazánk közjogi viszonyairól s annak különösen Ausztriához való viszonyáról a való tényállásnak megfelelően tájékoztassa az e tekintetben nagybárra félrevezetett német nemzet fiait. A felolvasást feszült érdeklődéssel hallgatta meg a díszes közönség, a mint ez a külföldi hírlapi referációból is kitűnik s az egyesület szószólója melegen megköszönte a felolvasó tanulságos előadását.

* **Az eperjesi evang. I. egyház jan. 25-ikén** *Kubinyi Albert* felügyelő és *ifj. Draskóczy Lajos* lelkész elnöklötte alatt presbyteriumi ülést tartott, a melyen a kézmunkatanítónői állomás betöltése s az ez évi egyházkerületi közgyűlésnek Eperjesen való megtartása képezte a beható tanácskozás főbb tárgyait. A polgári-leányiskola kézmunkatanítónői állására, az iskolaszék jól megindokolt javaslatára, hét pályázó közül egyhangulag *Varkoly Szerén* Kassáról ajánlatot megválasztásra a közgyűlésnek.

* **Meghívó.** Az Eperjesi kir. kath. főgimnázium rom. kath. vallású szegény növendékeit segélyező egyesület választmánya, az egyesület tápintézetének javára 1900. évi február hó 3-ikán a városi Vigadó nagyteremben, az Eperjesi Széchenyi-kör támogatása s nemeslelkű műkedvelők közreműködése mellett, a cs. és kir. 67. sz. gy. ezred zenekarával, zártkörű hangversenyt és táncestet rendez. Eperjesen, 1900. január havában, — az igazgató-választmány nevében: a rendező-bizottság. Helyárrak: Üvegkarzat 4 kor. Karzati és földszinti zártzék 3 kor. Földszinti bemenet 2 kor. Kezdeté 1/28 órakor. Az ülőhelyek jegyei Kósch Árpád úr üzletében, földszintre bemeneti jegyek Schröpfer úr cukrászdájában is válthatók, az estély napján pedig esti 6 órától a pénztárnál. Felülfizetéseket hálás köszönettel fogadunk és nyilvánosan nyugtázunk. — Műsor: 1. Strauss János: «Fledermaus», megnyitó. Előadja a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekara *Kohout Lipót* karmester úr vezetése mellett. 2. a) *Taritzky Ferencz:* «Jaj be búsan dalol»... magyar műdal; b) *Schubert Ferencz:* «Az én tanyám». Énekli *Jakob-Domokos Klári* úrhölgy, *Hirschmann Ferencz* úr zongora- és ifj. *Láng Mihály* úr hegedűkísérete mellett. 3. *Hiller Ferdinánd:* Sarabande. Zongorán előadja *Kesselbauer Ilona* úrhölgy. 4. Dialog. Előadják *Maléter Erzsébet* úrhölgy és *Magyar József* úr. 5. *Zsaskovszky Endre:* «Dalárkedv», mazurka. Vegyes-kar. *Hirschmann Ferencz* úr vezetése mellett éneklik: *Ambrózy Anna*, *Csiha Margit*, *Fest Janka*, *Husz Edith*, *Hutschenreiter Zsófi*, *Kesselbauer Hedvig*, *Kovaliczky Aranka*, *Kováts Irén*, *Kozák Emilia*, *Krayzell Rozsi*, *Lavotha Boriska*, *Lavotha Gizella*, *Lihán Jenny* és *Rónay Etelka* úrhölgyek; továbbá *Farkas Lajos*, *Fest Zoltán*, ifj. *Ghillány József*, *Herkely Béla*, *Kállai Ede*, ifj. *Láng Mihály*, *Palcsó István* és *Zsiross Elemér* urak. 6. *Hubay Jenő:* «Pusztai hangok», magyar ábránd. Előadja a cs. és kir. 67-ik sz. gyalogezred zenekara *Kohout Lipót* karmester úr vezetése mellett. — Ez alkalomból az egyesület választmánya a következő megleghangú felhívást intézte az intézet jóakaróhoz, az intézet volt növendékeihez: «Az eperjesi kir. kath. főgimnázium segélyező egyesülete áldásos működésének 25-ik évét zárta le a múlt 1898/99-iki tanévvel. Nagy idő egy egyesület életében, a melyet meg kellett teremteni! Meg is teremtette a nemes emberbarátok és a lankadatlan erű tanfőriak kiváló csoportja. Ime egy negyedszázad múlt el azóta és boldog megleghangú tekintet vissza ma az egyesület az elmúlt időre, áldván azoknak emléket, a kik a jótékony intézmény megalkotásában résztvettek. A szép összeg gyűjtése ama magasztos felfogásukat mutatja, a mely vezette őket, a midőn a jótékony épületet felállították, hogy az éhezőknek ételt és a szomjazóknak italt adjanak. E nemes jellemvonás annyira nyilatkozott a társadalomban az egyesület iránt, hogy ma már 32 000 korona fölül emelkedik az alapítókéje a kamatokkal és az adományokkal együtt. Az elmúlt 25 év alatt 682 tanuló élvezte az egyesület áldását körülbelül 60,000 korona összegben; az 1898/99-iki tanévben 27 tanuló 1848 korona értékű jótéteményben részesült. Azonban e jelentékeny összeg távolról sem elég a szükséglethez képest, a mely az intézet életében nyilvánul és így áll be azon eset, hogy a jelentkezők ellátását csakis úgy képes megoldani az egyesület, hogy a kegyes jötevek adományáért eszedez. Az egyesület egyik jövedelmét az általa adott hangverseny és táncestetély adja; ezidén is tart ilyen, még pedig február hó 3-ikán. Címzetthez ama kérelemmel, hogy egyesületünket a Mely tisztelettel fordul aulírott választmány nemes czél iránti tekintetből kegyes adományaváltmogatni es az ide mellékelt belépti-jegyet elfogadani méltogtassék. Az adományok átvételét a kir. kath. főgimnázium igazgatósága volt szíves elvállalni, a mely egyszerűs mind arról is gondoskodik, hogy a nyugtázás az adakozók nevének kitüntetésével együtt a kassai és eperjesi lapokban, továbbá az évvégi iskolai Értesítőben megtörténjen. A könnyebb kezelés kedvéért tisztelettel bátorodunk egy darab postautalványt is ide csatolni. A jótékony cél érdekében küldött kérelmünket szíveskedjék kegyesen elfogadni. Eperjes, 1900. január hóban. Az eperjesi kir. kath. főgimnázium rom. kath. vallású szegény növendékeit segélyező egyesület választmánya.»

* **Az Eperjesi Jogász-Vívőegylet**, mint már jeleztük, február hó 10-ikén a városi Vigadó összes termében, saját alapítókéje javára, táncestetélyt rendez, mely mulatság iránt óriási az érdeklődés nemcsak városunkban s megyénkben, hanem a szomszédos vármegyékben is. A zenét a cs. és kir. 67. sz. gy. ezred kütűnő zenekara s *Alexy* fogják szolgáltatni. Kik tévedésből meghívót nem kaptak, forduljanak az előlétségekhez. Jegyek már kaphatók Kósch Árpád úr üzletében s este a pénztárnál. A 75 tagból álló rendezőség mindent elkövet a siker érdekében, hogy a jogászoknak ez a táncestetélye méltán sorakozzék a farsang legjobb sikerű mulatságai közé.

* **Utolsó-farsangi táncmulatság.** A *Sárosvármegyei Jótékony Nőegylet*, mint minden évben, ez idén is meg fogja tartani utolsó-farsangi táncmulatságát, mely iránt ezúttal kétségtelenül a szokott nagymérvű és általános érdeklődés fog nyilvánulni közönségünk részéről. Az 1900. február 27-ikén tartandó nagyszabású mulatság iránt már jó eleve nagy érdeklődés jelentkezik és pedig — mondhatjuk — méltán! azért, mert a mulatság ezúttal is oly nemes, szép czéllal rendeztetik, t. i. az egyet «*Erzsébet-árvaháza*» javára; és méltán másfelől azért is, mert a mulatság az előjelekből ítélve, teljesen méltó lesz azokhoz, a melyeket az egyet, ugyanily alkalommal, már az előző években is rendezett s a melyek által oly annyira ki tudta vívni a közönség elismerését és áldozatkézzá támogatását. Ezúttal is, mint halljuk, új tervvel szándékozik a

buzgó rendezőség meglepni a közönséget. A legnagyobb szorgalommal tesznek meg mindent arra nézve, hogy a mulatság a legfényesebben sikerüljön. A terveket egyelőre el nem áruljuk, csak azt jegyezzük meg, hogy a közrebocsátott hirdetések szerint a belépődíj személyenként 2 kor., a karzati ülőhelyek ára pedig 3 kor. lesz. Jegyek előre válthatók *Kösch Árpád* egy-
pénztáros úr üzletében. Jó előre kikérjük derek egye-
tünk e nemes czélú vállalkozására közönségünk szíves
figyelmét és pedig: «az emberszeretet nevében!»

* **Az Eperjesi Kuglizó-társaság** január 20-ikán igen sikerült kedélyes és hangulatos s a mellett mégis komoly jellegű társas-közvacsorát rendezett a Mayer-féle vendéglő helyiségében. A társaság tisztikarát, a választmányt és a lelkes tagokat *Somoligovics Szilárd* elnök köszöntötte fel. Az az összetartó kapocs, mely annak tagjait egymáshoz fűzi és fenmaradását, sőt fejlesztését a jövőben is biztosítja, ez alkalommal is meg-
szilárdult. Mayer vendéglős konyhája ez estén is jó híréhez méltónak bizonyult.

* **Az Eperjesi Ipartestület** január hó 21-iki bálja minden tekintetben megelégtelt a hozzáfűzött várakozásoknak s a legszebben sikerült. A terem zsúfolásig telve volt szép közönséggel s a mulatók sorában mindvégig a legfényesebb hangulat uralkodott. Az első negyest 152 pár táncolta. E mulatság fényesen be-
igazolta, hogy az iparoság mennyire szívén viseli a maga ügyét, mert a ki csak tehetett, megjelent e bálon, no meg — anyagi támogatói sem maradtak el ezúttal, mert egy kis fölőleg is maradt a rokkant iparosok segélyező-alapjára.

* **Az Eperjesi Kereskedők és Kereskedő-ifjak** Egylete január hó 24-ikén felolvasó-estét tartott igen szép közönség jelenlétében, mely alkalommal *Pesko Odón* kollég. főgimn. tanár tartott «A sodronynélküli táviratozás»-ról kísérletekkel egybekötött szabad elő-
adást. Örvendünk rajta, hogy olykor ilyen kérdések is előkerülnek a keresk. egylet felolvasó-estéin. Vonzó előadásban ismertette nevezett tanár a tájvelzés, illetve táviratozás régebbi és újabb történetét, annak jelenlegi állását, Ampire, Volta és később Herz tanárok felfedezését az elektromosság tanulmányozása körül, s végül rendkívül sikerült kísérletekkel mutatta be a sodronynélküli táviratozást. A jelen voltak osztatlan figyelemmel kísérték az érdekes és tanulságos előadást, és lelkes eljenzésekkel jutalmazták meg az olvasót. Azt azonban sajnálattal jegyezzük meg, hogy a keresk. egylet a Széchenyi-kör estéinek *szerdái* napjára tűzte ki az előadást. Közönségünk már évek óta megszokta és megkedvelte a szerdai napot a Széchenyi-kör estéinek szolgálatában. Azt tehát figyelmükbe kellene venni városunk többi egyleteinek és intézményeinek is.

* **A kassa-oderbergi vasút** tescheni magyar társadalmi köre — a melynek február hó 10-ikén tartandó tánczestéjére föl hívtuk az érdeklődők szíves figyelmét — a rendelkezésünkre bocsátott alapszabályok szerint még 1886-ban keletkezett. Célja «az anyanyelv ápolása, idegenajkú földieknek alkalmat nyújtani az abban való gyakorlásra és tökéletesedésre». E végből «időnként a politikai kérdéseket egészen kizáró tudományos és mulatózó magyar vagy német nyelvű felolvasásokat tart és társas-estéket rendez». Hivatalos és társalgási nyelve azonban «a magyar». Tagjai rendeseik (évi 6 fittal), pártolók (évi 3 fittal), alapítók (egyszermindenkora 25 fittal) és tiszteletiek. Szervezete választmányból és közgyűlésből áll, de van választott bírósága is. Igéretünk van arra nézve, hogy e dicséretesen hazafias czélok szolgálatában munkálkodó tescheni magyar társadalmi kör beleletéből is hozhatunk tudósításokat.

* **A kerékpár-sportot kedvelők figyelmébe.** Gyakrabban és több oldalról hallottuk azt a panaszt, hogy Eperjesen a kerékpár-sport elsajátítására és megkedvelésére még alkalmas hely nincsen. Ezen a bajon akar segíteni *Gregor Endre* úvegkereskedő és a mi többszörösen kitüntetett sportkedvelőnk, ki saját üzleti helyiségében olyan szerkezetű *tanuló kerékpárt* állított fel, a melyen a kerékpározást a legrövidebb idő alatt bárki is elsajátíthatja. Ezt a kerékpározás megtanulására kiválóan alkalmas szerkezetet már igen sok szak-
férfi megtekintette és azt kitűnőnek találta. E keré-
párról tanulás és gyakorlás közben a leesés teljesen ki van zárva. Azt hisszük, hogy ezáltal a nálunk sajnos, némileg már hanyatló félben lévő szép sport újból lendületet vehet, mert — a mint értesülünk — máris többen jelentkeztek a tanulásra. Ajánljuk e szerkezetet nemcsak a tanulni akaró nőknek és ifjaknak, hanem azoknak a jártas sportkedvelőknek is, a kik telen át gyakorolni óhajtnak magukat.

* **A dubniki sztrájk.** A dubniki opálbánya-munkások sztrájkja még mindig nem ért véget. Azt hisszük, hogy ez a sztrájk csak véletlenül esett egy időbe a jelenleg veszedelmes mérveket öltő s főként Ausztriában és Németországban a köszénbánya-ipart válságba döntött sztrájkokkal. Magyarországon legalább eddig még nem lehet szó komoly bányász-sztrájkokról s az is ki van zárva, hogy az elcsigázott s a világtól elzárt dubniki sztrájkolók, másrészt a külföldi szervezett sztrájkmozgalom között összefüggés volna. Egyébként Dubnikon újabb néhányan munkába állottak s általában elejét vette a komolyabb következményeknek *Svehla Gyula* selmeczibányai főbányatanácsosnak a helyszínére érkezése, a ki a minisztériumnak jóváhagyása reményében a legöregebb munkások napibérét 20 fillérral s a régebbi munkásokat 4—5 fillérral felemelte. A többiek azonban még mindig titkos összejöveteleket tartanak, ezeknek helyét a csendőrség eddig még nem volt képes kinyomozni. Nyílt izgatás elő nem fordult.

* **A szénhiány a felvidéken.** A Morvaországban és Sziléziában kiüthött bányász-sztrájk következményei ma már a felvidéken sőt Kassán is észlelhetők. Nemcsak a köszén, különösen pedig a porosz-köszén ára szállt fel tetemesen, hanem nagyobb iparvállalatok, melyek

tömegesebb szénfogyasztásra vannak utalva, egyáltalában nem kapnak szenet. Ennek azután az lett a következménye, hogy több vidékünkbeli iparvállalat üzeme máris szünetel. Ha a sztrájk 3—4 nap alatt meg nem szűnik, alapos kilátás van arra, hogy Kassán több nagyobb iparvállalat üzemét teljesen beszünteti, minek az lesz a következménye, hogy legalább ezer ember kenyér nélkül marad. Ausztriából értesítenek bennünket továbbá, hogy több kisebb vasút a szénhiány miatt a forgalmat teljesen beszüntette.

* **A jászói koadjutor.** A premontrai rend-koadjutorválasztása újabb megálapodás szerint április hó 19-ikén lesz. A választás máris élénken foglalkoztatja a rend tagjait. Jelenleg három jelöltje van a premontraiaknak ezek között első helyen áll *Argalács Márk*, a jászói prior jelöltje. *Argalács* nagyérdemű tagja a rendnek, a ki a rozsnói, majd a kassai főgimnáziumban volt tanár, később a leesszi társház igazgatója, hosszabb ideig volt jóságkormányzó is. Nagytudományú férfi, többek közt «A gimnáziumokban» cím alatt itt alapos nagyobb munkát Jelenleg 66 éves, de a testi és szellemi erőnek teljes birtokában van. Egy fővárosi lap azt is írja, hogy nagy kilátása van a győzelemre *Takács Menyhértnek*, a kassai gimnázium tudós fiatal igazgatójának, valamint *Károly Irén* nagyváradi főgimnáziumi tanárnak, a ki szintén fiatal ember és tudományosságáról ismeretes s kivált a fizika terén fejtett ki nagy figyelmet keltett irodalmi munkásságot. Mind a három párt erősen buzgólkodik jelöltje érdekében.

* **Nyilvános köszönet.** Az *Eperjesi Ipartestület* által 1900. január hó 21-ikén a Vigadóban rendezett táncmulatság alkalmával az elszegényedett és rokkant iparosok segélyező-alapja javára a következő kegyes felülfizetések folytak be: *Dr. Schmidt Gyula* 20 korona, *Kösch Árpád* 20 korona, *Bodnár András* 10 korona, *Szamaragd M.* 10 kor., *Mandics Ede* 8 kor., *Székely Pál* 6 kor., *Molitorisz István* 6 kor., *Simon Félix* 6 kor., *Vajda Róza* 4 kor., *Grusz László* 4 kor., *Thrór Gyula* 4 kor., *Kurimszky János* 4 kor., *N. N.*, 4 kor., *Barts Emil* 4 kor., *Mihalidesz Lajos* 4 kor., *Gubescó Gyula* 4 kor., *Grieger József* 4 kor., *dr. Propper Adolf* 4 kor., *Mayer József* 4 kor., *Tóth András* 4 kor., *Kobilicz Frigyes* 4 kor., *Oszwald Károly* 4 kor., *Pletényi Endre* 3 kor., *Fodor Gusztáv* 3 kor., *Hartmann Albert* 3 kor., *Csizsik István* 3 kor., *özv. Karváth Józsefné* 3 kor., *Kassay István* 3 kor., *Piller Ferenc* 2 kor., *Lintner Károly* 2 kor., *Sipos Lajos* 2 kor., *Olejár István* 2 kor., *Lichvár Mátvás* 2 kor., *Kovács Béla* 2 kor., *Friedrich Vilmos* 2 kor., *Gaal András* 2 kor., *Mittermann István* 2 kor., *Arje Vilmos* 2 kor., *Kreszcankó József* 2 kor., *Major Róbert* 2 kor., *Grieger Tivadar* 2 kor., *Sztraka István* 2 kor., *Gyagyovszky Sándor* 2 kor., *Cezkó Mihály* 2 kor., *Dahlström Károly* 2 kor., *Cattarino Sándor* 2 korona, *Strasser Antal* 2 kor., *Grossmann Armin* 2 kor., *Divald K. Fia* 2 kor., *Schroepfer Antal* 2 kor., *Brestyenszky György* 2 kor., *Metti János* 2 kor., *Floegel Antal* 2 kor., *Kurz Mór* 2 kor., *Gregor Endre* 2 kor., *Augusztyinyi Károly* 2 kor., *Bergmann Henrik* 2 kor., *Woloszinovics János* 2 kor., *Fenyus János* 2 korona, *Engel Gerzson* 2 kor., *Grega András* 1 kor., *Bodnár Győző* 1 kor., *Moskovics Lipót* 1 korona, *Plavetzky István* 1 kor., *Cservinszky János* 1 kor., *ifj. Donner N.* 1 kor., *N. N.* 1 kor., *Dreván Gyula* 1 kor., *Révész N.* 1 kor., *Hanicák Károly* 1 kor., *Schütze Henrik* 1 kor., *Derzsy József* 40 fillér. Összesen: 235 kor. 40 fillér. A midőn a nemes emberbaráti czára befolyt fenti kegyes adományokat nyugtázza, ez úton is a leghálásabb szívből fakadó mély köszönetét fejezi ki az elnökség.

* **Köszönetnyilvánítás.** *Kis-Szebenben* az 1900. január 20-ikán, a *létesítendő segélyező-egyesület* javára megtartott tánczestélyen felülfizettek: *Bordeaux Pál* (Déva), *Buday Ákos* és *Szalay Károly* (S-A-Ujhely) urak 5—5 koronát; *Stiotta Alfréd*, *Hartsár Péter*, *Blaskovics Béla*, *Sommer József*, *Zimka János*, *Sándor Béla*, *Kroll Rudolf* urak 4—4 koronát; *Gyuk József* úr 3 kor. 20 fill.; *Havrilly Sándor*, *dr. Prokopovits Béla*, *Propper Izidor*, *Dobránszky N.* (N.-Sáros) urak 3—3 koronát, *Serényi István* úr 2 kor. 60 fill.; *Tahy Paula* úrnő, *Szepessy Kornélia* úrhölgy, *Csupák Rudolf*, *Martényi Ferencz*, *Tahy Emil*, *Krausz István*, *Gallé Alajos*, *Brzinsky Román*, *Márk Sándor*, *Prokopovits Brunó*, *Madinsca Viktor*, *Glück Bertalan*, *Naredi Miksa*, *dr. Rosenfeld Samu*, *Kölcsai Márton*, *Linhart Károly*, *Stehr Gusztáv* urak 2—2 koronát; *Szkurkay Manó* úr 1 kor. 60 fill.; *Zombory Bertalan* úr 1 kor. 40 fillér; *Spielenberg Barna*, *Ritz Károly*, *Grim N.*, *Toppitzer György* urak 1—1 kor. 20—20 fill.; *Dianiska Albert* úr 1 kor.; 60—60 fillér felülfizetés 16 esetben; *N. N.* úr 40 fill.; *N. N.* 20 fillér. Összesen 113 kor. 80 fillér. A szíves felülfizetésekért ez úton is hálás köszönetét fejezi ki a *gymn. igazgatóság*.

* **Nemzetközi korcsolyaverseny a Csorbai-tónál.** A Budapesti Korcsolyázó-egylet választmánya az e napokban tartott gyűlésen elhatározta, hogy tekintettel a rendkívül változó időjárásra, a február hó 3-ikára hirdetett nemzetközi gyorskorcsolyázó-versenyt a csorbai tavon fogja rendezni, a hol 20 hektárnyi jégmező áll a versenyzők rendelkezésére. Daczára annak, hogy a tó jegének nagy részét Bécsbe, utóbb Berlinbe szállították, biztosnak lehet venni, hogy febr. 3-ikán az ott uralkodó hideg újra keményre fagyasztja a tó szinét. A korcsolyázó-egylet választmánya a verseny alkalmából különvonalon veti oda a nagyszámú versenyzőket. A versenyre számos hollandiai és svájci műkorcsolyázó jön el; Skandináviából is jelentkeztek a tavalyi világbajnoksági versenyzők: *Naes Alfréd* és *Oestlund Péter*; képviselve lesznek még a dán, francia, német és orosz gyorskorcsolyázók is, csupán Anglia marad távol a búr háború miatt. Ennek a versenynek rendezésével, a melyen bizonyára a lptó- és szepesvármegyei intelligencia is nagy számban fog

részvenni, a budapesti korcsolyázó-egylet 31 évi fennállása óta először váltja be az alapszabályok 3. szakaszát, mely megengedi, hogy az egylet minden évben rendezhet távolabb eső helyen is korcsolyaversenyt.

* **Jogakadémia** tanrendje az 1899—1900. tanév második felére: *A) Kötelezett tantárgyak I. évfolyam:* Római jog, het. 8 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Simon. Európai jogtörténet, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. II. évfolyam: Magyar közjog, het. 6 óra. Előadó tanár dr. Horváth Odón. Magyar magánjog, het. 5 óra. Előadó tanár *Schulek Gusztáv*. Pénzügytan, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Tételes európai nemzetközi jog, het. 3 óra. Előadó tanár dr. Horváth Odón. III., vagyis jogtud. évfolyam: Magyar állam statisztikája, tekintettel Ausztriára, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. Peres- és perenkívüli eljárás, het. 5 óra. Előadó tanár *Schulek Gusztáv*. Büntetőjog, het. 5 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Simon. IV., vagyis államtud. évfolyam: (Ez a félév csak azokra a joghallgatókra kötelező, a kik egyéves önkéntesi szolgálatot nem teljesítenek s illetők a szükséges heti óraszámot főképp a tételes-jogi tárgyakból választandó speciál-collegiumok sorából hallgatják.) — *B) Speciál-collegiumok.* Művelődéstörténet, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Horváth Odón. Magyar közigazgatási jog (folytatás), het. 4 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Európai államok legújabb története, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátvás. Bölcséleti etika, het. 4 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátvás. Bölcsészettörténet (II. rész: Uj-kor), het. 4 óra. Előadó tanár: dr. Szlávik Mátvás. Közegészségtan, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Horovitz Imre. Bányajog, het. 2 óra. Előadó tanár *Schulek Gusztáv*. Állam-számvitel, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. A magyar protestantizmus története, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Szlávik Mátvás. A magyarországi ág. hitv. ev. ker. egyház alkotmánya, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Mikler Károly. Alkotmányunk biztosítékai, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Meliorisz Béla. Váltó-és kereskedelmi jogi gyakorlatok, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Sarudy Vilmos. Az 1886: XXI, XXII és XXIII. t-czikkek magyarázata, het. 2 óra. Előadó tanár dr. Máriaúy Béla. Jogbölcséleti nemzetközi jog, het. 1 óra. Előadó tanár: dr. Horváth Odón.

* **Thury Zoltán lapja.** A mióta a *Fővárosi Lapok* szerkesztését *Thury Zoltán* vette a gondjába, újra azt kapta ebben az újságban a publikum, a mi igazán értékes és szép. A lap első sorától az utolsóig modern szellemben van megírva. Külsője formás s az ára tizenkét forint helyett csak — tizenhat korona egy esztendőre. Iga:mondás az egész vonalon, ez a szerkesztőség álláspontja s a ki szereti a tisztán megvilágított helyzeteket a zavaros társadalmi, irodalmi és művészeti kérdésekben, annak kedves olvasmánya kell, hogy legyen a *Fővárosi Lapok*. (Kiadóhivatala és szerkesztője Budapestben, V. Hold-utca 15. sz alatt van. Mutatványszámokat kívánatra szívesen küld.)

* **Az iskolai év megrövidítése.** Tekintettel a párisi világkiállításra, irányadó helyen tervbe vették az 1899/1900-iki iskolai év megrövidítését. Azt szeretnénk ugyanis, ha mentől több tanügyi férfiú és a nagyobb tanulók közül is minél több mehetne el a kiállítás megtekintésére s ezért tervezik mintegy három héttel megrövidíteni az iskolai évet. A tömeges kirándulások azonban anyagi támogatások nélkül bajosan fognak megtörténni. Reméljük is, hogy ez a támogatás szintén meglesz.

* **A kassai kereskedelmi és iparkamara** a következő felhívást bocsátotta ki: A kamara tudomására jutott, hogy a kerület fűszerkereskedőinek és czukrászainak túlnyomó része csokoládé-szükségletüket még mindig a külföldi termékekkel látják el, holott a hazai gyárak gyártmányai úgy minőség, mint ár tekintetében a külföldi gyártmányaival a versenyt teljesen kiállják. A hazai gyártmány mellőzése folytán ezen fontos fogyasztási cikkből 1898. évben befolytunk még mindig másfél millió forintra rugott, a mit az érdekeltek hazafiasága gyorsan elenyészeltethetne, ha a külföldi gyártmányok helyett a hazaiaknak adnának előnyt. A *fiumei cacao*-és csokoládégyár-részvénytársaság, a *Stollwerk Testvérek pozsonyi* csokoládégyárának és *Villányi és Társai újpesti* csokoládégyárának készítményei minden tekintetben kiállják a versenyt a külföldi legjobb és legfrisebb készítményeivel. Midőn tehát kerületünk érdekelt üzletembereinek figyelmét az említett három hazai csokoládégyárra irányoznók, egyúttal felkérjük a hazafias közönséget, támogassa ezen kamara törekvéseit és szálljon síkra a magyar csokoládé mellett és száműzze házi-ártásából az idegen gyártmányt.

* **Dobra került bányák.** Lőcsei tudósítónk írja: *Zichy Ferraris Lajos* és *Zichy Ferraris Manó* grótok a rozsnói takarékpénztárnak 10,000 fittal tartoztak, mely tartozás fejében a takarékpénztár Szomolnok szepesmegyei község határában fekvő, a két gróf tulajdonát képező bányákra foglalást kért. Az árverést aminap tartották a lőcsei teleklőnyvi hivatalban, mely alkalommal báró Rothschildnak a megbízottja 60,000 forintért megvette a bányákat.

* **Elfogott zsebmetsző.** A pénteki országos állatvásáron a rendőrség letartóztatta *Hoff Jakab* nyitrai születésű 30 éves nőtlen géplakatost, a ki özv. Kanczir Jánosné úszalusi lakos kárára 8 korona és 4 fillért ellopott. A rendőrség kiderítette, hogy *Hoff Jakab* már a katonaságnál volt 10 óra elzárva sikkasztás miatt és Bécsben is lopás miatt megbüntetve. Jelenleg pedig a vágújhegyi kir. járásbírósg által lopás büntette miatt köröztetik. Átadták a kir. ügyészségnek.

* **Az ikrek, mint mentő-angyalok.** *Kicsani Mária* laszcói születésű cseléd iránt már a múlt év óta érdeklődik a fővárosi rendőrség. Nevezett ugyanis szállásadójától tekintélyesebb pénzüsszeget ellopott s hirtelenében eltűnt a fővárosból. A nyomozó rendőrség kiderítette, hogy a tolvaj cseléd *Szent-Péter*

községben hú-
de már itt is c
Kassára szegő
dajkájául. Mos
ugyan fel is ta
Perse a törvé
volna a dolog.
A két kis gyert
zott s a zavarb
Végre is az illet
s ekként addig
dadájukat, Kic
* **Elveszett**
Fő-utczán D
remontoir női a
s e fölött az öt
volt egy méter h
találót kéri, h
illő jutalomban
* **Találtak**
kendőt. Tulajd
* **Bokrétás**
vasárnaponkint
ablakán s a mik
Így ment azután
plomba, de a m
az alatt irány k
ékkességétől. V
s tegutóbb a v
ismeretlen tettes
volt porge kalap
hogy régi irígye,
hoz s egy gyot
Gerda Andris s
annak rendje e
őrségnél. Kacsik
fog még hajtani

* **Eperjesi**
december havá
szűlött nem vo
7 esetben vörh
halál oka. Házás
1896-ban bevo
1897-ben
1898-ban
1899-ben
1896-ban
1897-ben
1898-ban
1899-ben
1896-ban
1897-ben
1898-ban
1899-ben

* **A kivándó**
érestülünk Lőcs
ugyanis az elmúl
s ugyancsak ilye
azt az alispáni
kivándorlás egyre
a kik útlevél nélk
hónapban is 29
rendőrség a kassa
Naplo is vezetőz
* **Az aggtelek**
múlt 1899. évben
közül kirándult a
szombati gimnázium
kedelmi iskola, a
teológus s a ka
túrta látogatta. J
osztálya kezeli, ö
remek cseppkőbari
is szerepelnek.

* **Magyar ipar**
leg — a hazai ipar
tóságokat. A szoms
fias jó hírnevéhez
Legközelebbi törv
közönséget, hogy
csak azt a cikket, a
ből került ki. Erről
törvényhatóságait
* **A kártya ügy**
a pénzügyigazgatósá
szigorú intézkedése
kel tisztítható kárty
rovassanak meg. A
nagyobb szigorúság
* **A rimamurány**
A rimamurányi és sal
több tárgyalásokat
vasmű-, hanem a he
gyában. A tárgyalás
menyesek lesznek s
vasmű a kontinens eg
* **Prédikáció a r**
szerint a régi orvos
Weber János híres e
kező recipéje, mely
emberek vigasztalásá
ahhoz tedd szádná
bánást, arra tölcse ké
az egygyik folyás lég
rűségéről való elfelet
ságról való gyakori
tegy vagy ezer fohás
szeretett: ezeket n
Isteni félelemnek t
csinály lelki pilulák
világi-nyomortságokt
való kínoknak elmélk

közégszékben húzta meg magát. Keresték is a csendőrök, de már itt is csak hült helyét találták, mert időközben Kassára szegődött egy ottani ügyvéd iker-gyermekeinek dajkájául. Most már könnyebb volt előállítására s csakugyan fel is találták a két kis csecsemő társaságában. Persze a törvény nevében azonnal letartóztatásra került volna a dolog, ennek azonban nagy akadálya volt. A két kis gyermek mindenáron, tőlük telhetőleg tiltakozott s a zavarba került szülők is kétségbe voltak esve. Végre is az illető ügyvéd 400 korona biztosítékot tett le s ekként addig, míg a két kis apróság nem nélkülözheti dadájukat, Kicsuni Mari megszabadul a dutyitól.

* **Elvesztett aranyóra.** Folyó hó 21-ikén este a Fő-utczán Dobay Árpádné elvesztette egyfedelű ancre remontoir női aranyóráját, melynek hátsó lapjain *Ss. A.* s e fölött az ötágú nemesi korona volt. Az aranyórán volt egy méter hosszú fonott női arany óralánc. A megtalálót kéri, hogy jelentkezze a rendőrségnél, hol illő jutalomban részesül.

* **Találtak a színházban egy bordó-vörös selyemkendőt.** Tulajdonosa átveheti a rendőrségnél.

* **Bokrétás kalapom...** Gerda Andrást ófalusi legény vasárnaponként benyújtotta a kalapját egy kis lányknak ablakán s a mikor ez kiadta, mindig bokréta volt rajta. Így ment azután Gerda Andris bokrétás kalappal a templomba, de a míg a szent-mise ájtatosságában vett részt, az alatt irgy kezek rendszerint megfosztották kalapja ékességétől. Végre is megúnta Gerda Andris a dolgot s legutóbb a vasárnap ientisztelet alatt rálesett az ismeretlen tettesre. Éppen ekkor egy értékes műbokréta volt pörge kalapjához tűzve. Egyszerre csak észreveszi, hogy régi irgye, *Kacska Andras*, odasompolyog a kalaphoz s egy gyors kézmozdulattal letépi róla a bokrétát. Gerda Andris sem volt rest, tetten csípte a tolvajt s annak rendje és módja szerint feljelentette a csendőrségnél. Kacska Andrásnak tehát keserves bánatot fog még hajtani az a bokréta.

* **Eperjesi anyakönyvi statisztika.** Az 1899. év december havában élve született 16 fi, 20 nő, halva született nem volt. Meghalt 23 fi, 27 nő, ezek közül 7 esetben vörheny, 1 esetben hasi-hagymáz volt a halál oka. Házasságkötés nem volt. — *Összehasonlítás:*

1896-ban bevezetett a születési anyakönyvbe:	473
1897-ben	466
1898-ban	476
1899-ben	499
1896-ban	351
1897-ben	347
1898-ban	318
1899-ben	378
1896-ban	104
1897-ben	102
1898-ban	108
1899-ben	100

* **A kivándorlás ügyében szomorú állapotokról** értesülünk Lőcséről. A hivatalos jelentések szerint ugyanis az elmúlt évben több ezer útlevelet adtak ki s ugyancsak ilyenek az állapotok Zemplénben és (mint azt az alispáni jelentés fölemlítette) Sárosban is. A kivándorlás egyre tart s különösen nagy azok száma, a kik útlevelet nélkül próbálnak szerencsét. Így a múlt hónapban is 29 ilyen kivándorlót tartóztatott le a rendőrség a kassa-oderbergi vasúton. A minap a *Pesti Napló* is vezetőcikkét írt György Endre tollából.

* **Az agteleki barlang** remek labirintjait az elmúlt 1899. évben 857 turista látogatta. A tanintézetek közül kirándult a nyár folyamán a barlangba a rimaszombati gimnázium, a nagyrőzei polgári és kereskedelmi iskola, a Ludovika-akadémia, néhány eperjesi teológus s a kassai kath. tanítóképző. Tavaly 615 turista látogatta. 1881. óta, mióta a Keleti Kárpátok osztálya kezeli, összesen 9450 turista fordult meg a remek cseppkőbarlangban. A látogatók között külföldiek is szerepelnek.

* **Magyar ipar.** A belügyminiszter — tudvalevőleg — a hazai ipar felkarolására hívta fel a törvényhatóságokat. A szomszédos Zemplénvármegye régi hazafias jó hírűvéhez méltóan itt is a kezdeményező. Legközelebbi törvényhatósági közgyűlésén felhívta a közönséget, hogy csak itthon vásároljon s itthon is csak azt a cikket, a mely hazai gyárból vagy műhelyből került ki. Erről a határozatról a többi vármegye törvényhatóságait is ki fogja értesíteni.

* **A kártya ügyében a pénzügyminiszter** utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy az 1881. kártyatörvény szigorú intézkedéseivel alkalmazkodva, a vegyszerekkel tisztítható kártyák kétszeres bélyegilleték által rovasanak meg. A kártyagyárosokat tehát ezentúl nagyobb szigorúsággal fogják ellenőrizni.

* **A rimamurányi és salgótarjáni vasmű vásárlása.** A rimamurányi és salgótarjáni vasmű igazgatósága behatóbb tárgyalásokat folytat Bécsben nemcsak az «Unio» vasmű-, hanem a *hernád völgyi vasmű* megvétele tárgyában. A tárgyalások minden valószínűség szerint eredményesek lesznek s így a rimamurányi és salgótarjáni vasmű a kontinens egyik legnagyobb vasipari telepe lesz.

* **Prédikáció a recipében.** Egy fővárosi lap közlése szerint a régi orvosi tudományt érdekesen jellemzi Weber János híres eperjesi gyógyszerésznek a következő recipéje, mely 1644-ben íródott a pestistől félő emberek vigasztalására: «Vedd elő minden te bűneidet, ahhoz tedd szádnak vallást, szív-beli meg-szánást bánást, arra töles két szemed forrásából folyó vizeket. az egyik folyás legyen az elmúló világnak gyönyörűségéről való elfelejtkezés: a másik Mennyei boldogságról való gyakori elmélkedés és kívánás. Ahhoz tégy vagy ezer fohászadásokat, Isteni és atyafiú szent szeretetet: ezeket mind összekösd egy csomóba és Isteni félelemnek törővel törd egybe és abból csinály lelki pilulákat: azoknak ízet élesísd-meg az világi-nyomorúságoknak gondolkodásával és az örökké való kínoknak elmélkedésével. Azokból minden reggel,

délben, este végy alkalmasind magadhoz és ély vele. Ez a második eszköz pestis ellen, úgy mint az életnek megváltoztatása. Ez a leghasznosabb Recepta, melyet nem Galenus, sem Mesua szerzett, hanem ön maga, a Szent-Lélek az 50. Soltárban.»

* **Az új-tátrafüredi szanatórium** vendégeinek száma szept. 15-től decz. 24-ig 57 volt; ezek között 37 magyarországi és 20 külföldi.

* **Megőrült az izgalomtól.** Im már nemcsak Transzváiban van áldozata az angol-búr háborúnak, hanem Magyarországon is. Abauj-Tornamegyében nemrég tragikus eset történt. *Szabók Imre* józsefpusztai gazdaember különösen érdeklődött a háború esélyei után s mióta kitört a harc, több lapot is járatos, különösen olcsó, képes lapokat, melyek czimlapján a háború véres esetei voltak rémes képekben feltüntetve. A különben is gyenge idegzetű Szabókat a folytonos izgalom még jobban tönkretette s utóbbi időben családja a szerencsétlen emberen az örülttség tüneteit vette észre. Szabóknak különös rögeszméi támadtak s ha halgatót fogott, órákig képes volt elmagyarázni neki a háború esélyeit. A szegény bürokréta folytonosan aggódott, a győzelmi híreket kételkedéssel fogadta s rettegve várta az angolok nagy győzelmének híreit. Végre csakugyan kitört rajta az örülttség. Éjjel családja puskalövésére riadt fel s ekkor látták, hogy Szabók szobájába zárkózva, eltorlaszolta magát s az ablakon át lövöldözött a láthatatlan ellenségre. Egy embert a golyó meg is sebesített. Végre iszonyú ordítással kiugrott Szabók az ablakon s nagy sebességgel szaladni kezdett. Csak nagy küzdelemmel lehetett lefogni a szegény embert, kinek tragikus sorsa általános részvételt keltett.

* **Az időjárás 1900. évben.** Az időjárás dolgában a százesztendő jóvendőmondó így jósol: Januárban erős hideg, a melyet csak ritkán vált föl egy kis havazás, csak a hónap vége felé enyhé, nagy havazással. Február elején is lesz egy kis hó, azután erős hideg, a hónap közepén enyhé idő, később hó, a hónap végére azonban derült idő és tartósabb hideg várható. Márczius három első napja még hideg, negyedik nap erős szél mellett megenyhül az idő egész a hónap közepéig, de esni fog közben olykor a hó is; azután ismét hidegebb idő, a hónap végén pedig szeles idő következik, havas esővel. Április veszélyes, mint mindig, de nagyobbára enyhé idő lesz, esővel, a hónap közepét szép tavaszi napok töltik ki, hűvös estékkel, a hónap végén országos eső lesz. Május borúval köszönt be, de mindjárt az elején nyárias meleg napok következnek egész a hónap közepéig, a mikor is nagyon változó időjárás remélhető széllel; kevés esővel; a hónap végén szép meleg idő lesz: valamint június elején is, ekkor azonban a nagy meleg olykor lehűti egy-egy zivatar; általában azonban szép lesz június, ámbátor közepe felé lesz egy kis eső, a végén meg ismét zivatar. Julius elején nagy lesz a forróság, melyet úgy 7-ike táján megszakít egy kis eső, de azután ismét forró napokban lesz részünk egész a hónap közepéig, akkor lesz egy-két zivatar, a hónap végén pedig tiszta, forró időjárás. Augustus eleje is nagyon meleg lesz, csak egy két szélvihar hűti le egy kissé, a hónap közepe esős, de azután egész végig derült és forró az idő. Szeptember elején szép idő lesz, meg-megújuló forrósággal, itt-ott zivataros esővel, 17-ike körül megérkezik az országos eső és eltart egész 22-éig, majd szeles idő jön, a hónap végén azonban szép őszi napok lesznek. Október tiszta idővel érkezik meg, közepe felé csendes őszi eső várható, a közepén pedig hűvös idő, több hideg éjszaka, 20-ika után szép meleg idő lesz, csak a hónap utolsó napján borús és esős. November első pár napja enyhé, aztán hideg szeles idő jön. 20-ikán beáll a tartós hideg, a hónap végén a fellegek már havas esőt, zuzmarát is hoznak. December elejére tiszta idő várható, a hónap közepe felé kevés hó, majd fagy, azután nagyobb havazás zivataros idővel. 20-ika felé ismét havazik, karácsonyra hideg, de szép téli idő várható, a hónap végén napokig tartó nagy havazás lesz.

* **Valóságos kincs** az emberiség részére a Zoltán-féle *köszvény-kenőcs*, melyről számosan még a társadalom legelőkelőbb köreiből is legnagyobb elismeréssel, köszönettel és hálaival nyilatkoznak. Így legutóbb: Hippoliti bárónő, Daun-Kápy Karolina grófnő, Gyórfy gróf. Markotsch báró, Bécs, Keglevich gróf, Lovag Weilenhüller József, Nyáry Kálmán gróf, Lukács Adám, Dubraviczky honvédőrnagy, sok magasrangú katonatiszt és orvosi kitűnőség, kik mind azt írják, hogy e páratlan szer 15—20 éves köszvényes- és csúszos bajukra pár napi használat után gyógyulást hozott. E csodakenőcs 2 koronáért kapható Zoltán Béla udvari szállító gyógyszerüzében Budapesten.

* **Néklözhetetlen házi gyógyszer** a *Pserhofer-féle vértisztító-labdacsok*, melyek számtalan bajnál a leggyorsabban és legbiztosabban hatnak. A leghíresebb orvosok is ajánlják *nehéz emésztés, gyomorhaj, kolika, ideges fejfájás, saphor* stb. betegségeknek. Saját érdekében cselekszik mindenki, ha állandóan készletben tartja e labdacsokat, melyek számtalan esetben csodás hatásúknak bizonyultak. 1 tegercs, mely 6 doboz 15 labdaes 2 kor. 10 fil. A pénz előzetes beklüldése után 1 tegercset 2 kor. 50 fil-ért, 2 tegercset 4 kor. 60 fil-ért, 3 tegercset 6 kor. 70 fil-ért küld bérmentve Pserhofer J. gyógyszerüzére, Bécs I., Singerstrasse 15.

Selyem menyasszonyi ruha 10 frt

feljebb — 14 méter! postabér- és vámmentesen szállítva! Mintak postafordultával küldetnek; nemkülönben fekete, fehér és színes «Henneberg-selyem» 45 krtól 14 frt 65 krig méterenkint.

Henneberg G. selyemgyáros (cs. és kir. udvari szállító) Zürichben.

CSARNOK.

A rómaiak.

(A rómaiak története. A Nagy Képes Világtörténet III-ik köteté. Írta: dr. Geréb József. Ára bekötve 8 frt.)

Soha sajátosabb raçe nem élt a világon a rómainál. Nép, melynek lakhelyét körülözlöni a tenger, s mely mégis szárazföldi életet él, ősi lakosságát idegen hajósok látogatják a partokon s az egész felsziget mégis egy földművelő város törvényeinek hódol. Maga csak későn, teljes belső kifejlődése után merészkedik tengerre, de akkor meghódítja az egész világot. Meg-nagyobbítja a történelem színterét: Spanyolországot, Galliát, Britanniát hódítja hozzá, s az Alpeselekig és Dunáig viszi határait, később azon túl is. Lassanként a Földközi-tenger minden partja az övé lesz, s az egész világon szétömöl Róma nyelve és hatalma.

S a hová ez a nyelv és ez a hatalom eljutott, ott volt a római szellem.

Soha nép oly erősen magába nem olvasztott idegen nemzeteket, mint Róma. Minden, a mit meghódított, birodalmának része lön. «Volt görög világ — mondja Lavisse, — de nem volt görög birodalom; ellenben volt római világ s római birodalom is.»

Lavisse, az óvatos és szellemes francia, mindjárt hozzá is teszi: hogy kétséges azonban, vajjon jó volt-e mindenben hatása?

Annyi bizonyos, hogy egészen kiölte a meghódított népek nemzeti egyéniségét, meggyilkolta sajátos szellemüket, s midőn a császárság megszűnt, a meghódított népek felszabadultan sem bírtak nemzetekké alakulni. Az olasz, a gall, a spanyol csak a barbarok beolvadása után tettek szert új, nemzetalkotó energiára. A meghódított országok mindenesetre gyorsabban fejlődtek Róma uralma alatt, mint fejlődtek volna magokban. De nem hiába tűnik fel, hogy a meg nem hódított s hosszasan el nem foglalt országoknak ma kiválóbb szerepük van a világban, s több reményük a jövőben. Miért? Talán, mert eddig kevesebbet éltek, s így hosszabb jövőre van joguk? Vagy, mert amazok nemzetrontó tulajdonságokat örökölték Rómától? Örök titok. A világtörténet egyszer folyt le, s más módjával próbát tenni nem lehet. A találgatás pedig nem tudomány. Az bizonyos, hogy egy nép sem haladt oly következetes logikai úton végig kifejlődése és elpusztulása felé, mint Róma.

Caesar útja a császársághoz az egész császárságunk előképe.

Önzését és hatalomvágyát nehéz-kórjával együtt örökölték caesar-utódjai. A hatalmi és politikai dolgokban oly éles elméjük voltak, mint egyetlen ókori nép sem: oly nagy és oly maradó birodalmat egy sem alkotott. A néptribunatus, a provinciák, az imperatorválasztás, mind a legnagyobb politikai fogások közül valók.

A művészetet nem sok eredeti feltalálással vitte előre a római nép. De mégis tőle származik a kupola-fedés és a boltozat. Az építő- és szobrászművészetben műkincseinek javarésztét a kiásott és Rómába szállított görög műemlékek, vagy azok drága másolatai teszik. Költői közül Virgilius Homeros tanítványa, Plautus sem éri utól a görögöket, csak Horatius bájos és emel eredeti erővel. Uglátszik, ilyesmihöz kevés volt bennük a hajlékonyság és a képzelet. De a hol az igazság alapjára állhattak, a régi vagy a mai igazság gyakorlatiasabb szelleme érintette őket: a történelemben és a politikai beszédekben, ott két páratlan mester áll elő: Tacitus és Cicero.

E sajátos népről, melynek kivált jogi intézményei hatottak napjaink, most díszes és jeles új könyv jelent meg. A könyv a *Nagy Képes Világtörténet III. köteté*. Szerzője *Geréb József*. Pontos, logikus munka, jó írói tulajdonságokkal. Illusztrációi is gyönyörűek. Nincsen a római-kori művészetnek egyetlen fontosabb alkotása sem, melynek hű mását meg ne találhatnánk a kötetben. Semmi fantázia nem szentségteleníti meg itt a történeti emlékeket; autentikus és szépen reprodukált képeket látunk oly nagy számban, hogy a könyv valóban egész művelődéstörténeti és művészeti képeskönyv, melyben a legszebb emlékek panorámáját nézhetjük végig rövid idő alatt. S nemcsak az ábrázolt emlékek — ábrázolásuk és elrendezésük is művésziék. Ez valóban olyan könyv, a milyről *Tóth Béla* beszélt egy fővárosi lap egyik vasárnap tárczájában. Szükséges könyv, mely kellő időben jelenik meg. *Tóth Béla* ott panaszt emel, mert a közönség most is német könyveket vásárol, olyasmiben is, a minék jobb párját lelhetni magyarban. Nos, ez a könyv ebben is az ő kívánsága szerint való. Ily fajtájú könyv igazán nem volt eddig magyarban, a németekhez kellett fordulni. Most itt van, magyarul, olyan jól, olyan alaposan írva, hogy a német munkák sem különbek.

Ez a könyv igazán szükséges, mert csak eljött már valahára az ideje, hogy az ezredéves magyar nemzetet is megláthassuk a világ életében a többi népek közt; s mikor volna az ily könyv megjelenésére jobb idő, mint az új ezredés és új század küszöbén?

A nagy vállalat létesítésére a Franklin-Társulat és a Révai Testvérek Irod. intézet egyesültek.

A könyv méltó párja a nagy vállalat eddigi kötetének, s az olvasó épen annyi élvezetet és tanulságot talál benne, mint azokban. Jobb ajánlólevelet könyv mellett nem írhatunk.

Felelős szerkesztő:
Dr. Mikler Károly.

Kiadótulajdonos:
Kösch Árpád.

NYILT-TÉR.* NYILATKOZAT.

Az Eperjesi Lapok 1. évi január hó 21-iki számában Schultes Ágost úr forrásvállalata «Válasz» című közleményemre kiadott «Lássunk hát tisztán» cz. füzetét — vázlat alakjában — közzétette.

Schultes úr ezen közönségesen megírt közleményével azt hitte, hogy elhallgattat s hogy ezzel a «Sultán» kárára nagy hatást ér el, pedig csalódott. Mindannak daczára, hogy közleményét — Schultes úr szavaival élve — «piacra hurcolta», — mert csakugyan az utcákon és kávéházakban boldog-boldogtalannak osztogatták, — ez nem várt hatást eredményezett, persze a «Sultán» javára.

Schultes úrnak ezen eljárására és a lapokban közzétett nyilatkozataira ugyanazon fegyvernemmel s ugyanazon harczmodorral, mint előbbeni közleményemben, alant adom meg a választ:

1. A «Sultán»-vizet a közzétett vegyelemzések értelmében a «Salvator»-vízzel ismét hasonlónak, sőt egy bizonyos tekintetben határozottan jobbnak tartom.

2. A tudatlansággal és rosszakarattal gyanúsított vegyelemzések összehasonlítására vonatkozólag ismételt megerősítem, hogy a «Salvator»-vízre vonatkozó vegyelemzést Schultes úr a «Lássunk hát tisztán» cz. füzetében, az 1887-iki fűrdőtan szerinti vegyelemzéssel összehasonlítva, ismét eltérőleg tüntette fel, mert a kettő sehogyszem egyezik.

3. Ama nyilatkozatomat, mely szerint a «Salvator»-víz felesleges szénssavval telítették, az, az 1896. decz. 6-ikán dr. Boleman István kir. tan. neve alatt megjelent „Színye-Lipóczi «Salvator»-forrás; balneológiai tanulmány” című füzetének 8-ik oldal 2-ik bekezdésében — dr. Hankó V. leírására való hivatkozással — olvasható, tehát nem az én kombinációm.

4. Schultes úrnak a tisztességtelen versenyre és védjegybitorlásra vonatkozó állításait ismét visszautasítom, hiszen saját maga írja, hogy a *Reggeli Újság*-gal perlekedett s állítólag azt büntették meg.

Schultes úr cikkének többi kijelentéseire nem reflektálok, a «Sultán»-víz ügyében azonban, elsősorban saját, azután a közönség érdekében volna még egy-néhány szavam. Nem akarom a «Sultán»-t túlbecsülni, sem pedig a «Salvator»-t ócsárolni, mert elvem «az igazságos úton való haladás» — s hogy ezen elvemet mások is elismerik, szolgáljanak bizonyítékul a következő sorok:

A *Gyakorló Orvos* című budapesti szaklap legutóbbi száma a «Sultán»- és «Salvator»-ügyben — többek között — a következőket írja:

„... a «Sultán» újabb keletű, kevésbé ismert, de azért szintén jó összetételű s hasonló hatás előidézésénél szokták rendelni, mint a hírneves versenytársát. Lehet, hogy idővel — már csak annál a fontos körülménynél fogva is, mivel jelentékenyebben olcsóbb, mint a «Salvator» (melyet, mellesleg mondva, némely helyen 25 krajczárért adják félliterenként) — csakugyan úrrá lesz a honi ásványvizek piacain a «Sultán» is, de — némi türelem és sok kitartás kell hozzá.

Ha ezt Holénia úr megszívleli, Schultes úr pedig békén tűri a tisztas verseny megengedett határain belül maradó ellenfél igyekezetét, akkor ez mindkét forrás előnyére, de a betegeknek is nagy hasznára fog válni.

Annak az eldöntésére pedig, melyik a hivatott vizek közül a jobbik: érdemileg vitát sehogy sem akarunk provokálni. A praxis idővel majd beigazolja ezt is s talán épen úgy, hogy megállapítja, mily esetekben előnyösebb az egyik s melyekben a másik.

Addig az a tanácsunk: Fiat Pax.“

A fenti nyilatkozat értelmében elfogadom a *Gyakorló Orvos* tanácsát, de csak azon esetben, ha Schultes úr békén tűri az ő érdekét semmikép sem sértő tisztességes igyekezetemet, ellenkező esetben azonban a legjobbakarat mellett sem követhetném a *Gyakorló Orvos* tanácsát.

Eperjes, 1900. évi január hó 24-ikén.

Holénia Béla,
a singléri «Sultán»-forrás birtója.

* Az e rovat alatt közlöttekért felelősséget nem vállal a Szerk.

Köszönetnyilvánítás.

Alulírottak hálás köszönetet mondunk sógorunk

GEBAUHR OTTÓ

urnak
elhúnyta alkalmából mindazon barátainak s ösmerőseinek, kik a végítzességén részt venni kegyesek voltak.

Különös elismerésünknek kell kifejezést adnunk *Novák József* zenetanító úrnak azon meleg s odaadó részvétért, melyet drága halottunk irányában kifejtett oly kegyes volt.

Eperjes, 1900. évi január hó 20-ikán.

A gyászoló rokonok:

Grimm Ottó, Grimm Mária,
sógora sógornője
Zágrábból.

4978—1899. sz.

Faeladási hirdetmény.

Alulírt m. k. erdőhivatal zárt írásbeli versenytárgyalás útján áruba bocsátja az aranyidkai m. kir. erdőgondnokság kerületéhez tartozó, alább elősorolt csoportokba sorozott osztagokban 1900. évben kihasználandó tölgy- és fenyő-épület- és műfát, úgymint:

I. csoport:

III. vág.-sorozat, 11. tag, 1, 4, 10. osztagaiban és 12. tag 6/a osztagaiban kincstári szükséglet fedezésére szükséges anyag levonása után még fennmaradó mintegy 350 m.³ tölgy épület- és műszerfát, köbméterenkint 7 korona kikiáltási ár mellett.

II. csoport:

I. vág.-sor. 1. tag, 18. osztagában a kincstári szükséglet fedezése után még rendelkezésre álló mintegy 90 m.³ fenyő épületfát, kikiáltási ára köbméterenkint 4 korona 80 fillér; valamint több más osztagban előszórtan előforduló mintegy 150 köbméter fenyő épületfát, kikiáltási ára köbméterenkint 3 korona 60 fillér.

Bánatpénz, mely egyúttal szerződési biztosítékul is szolgál, az első csoportra 400 korona, a másodikra 200 korona; megjegyeztetvén, hogy az ajánlatok úgy az egyes csoportokra külön, valamint mindkét csoportra együttesen is tehetők.

Az ívenkint 1 koronás bélyeggel, megfelelő felírással és bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok 1900. évi január hó 30-ikán d. e. 10 óráig a sóvári m. kir. erdőhivatalnál nyújtandók be s az ajánlatban határozottan kijelentendő, hogy ajánlattevő az árverési és szerződési feltételeket ismeri s magát azoknak feltétlenül aláveti.

Az árverési s szerződési feltételek az aranyidkai m. kir. erdőgondnokság, valamint alulírt erdőhivatal irodájában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Sóvártl, 1900. évi január hó 12-ikén.

M. kir. erdőhivatal.

A holland-amerikai útírány.

Hetenkint egy- vagy kétszeri gőzforgalom
Rotterdamtól New-Yorkig.

Cajüt-iroda: Bécs, I., Kolowratring 7/a.
Fedélzet-iroda: Bécs, IV., Weyringasse 10.

I. Cajüte:	II. Cajüte:
Aprilis 1-től Okt. 31-ig	Aug. 1-től Okt. 15-ig
290—400 Mk.*	200 Mk.
Nov. 1-től Márcz. 31-ig	Okt. 16-tól Julius 31-ig
230—320 Mk.	180 Márka.

* A cajüte fekvése és nagysága, valamint a gőzös gyorsasága és elegáncsiája szerint.

Esemény * a magyar irodalomban!

NAGY KÉPES VILÁGTÖRTÉNET

AZ EGYETEMES TÖRTÉNELM KLAZZIKUS KÖNYVE. A LEGGAZDAGABB TÖRTÉNELMI KÉPTÁR.

Tizenkét kötetben.

Eddigél három kötet jelent meg. Négy havonként jön egy-egy kötet.

A teljes mű ára 192 korona

A Nagy Képes Világtörténet
azért eseménye a magyar irodalomnak, mert az első teljes, tökéletes, minden igényeknek megfelelő világtörténelem.

A Nagy Képes Világtörténet
megjelenésével minden más világtörténeti mű elavult és értéktelenné vált.

A Nagy Képes Világtörténet
az élet bibliája és nélkülözhetetlen mindenkinék, a ki művelt ember akar lenni.

A Nagy Képes Világtörténet
az a mű, melyből az egyén, a család, a társadalom hazaszeretetét és összetartást tanul.

A Nagy Képes Világtörténet
fejleszti a művelést, táplálja a tudást, nemestíti a lelket.

A Nagy Képes Világtörténet
brillians stílusával és pompás illusztrációival nemcsak tanít, hanem oktatra gyönyörködtet is és a legnagyobb szellemi élvezetet nyújtja.

Megrendelhető 3 koronás csekély havi részletfizetésre

Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság
Budapest, VIII. k. Utói-út 18. szám.

Ezennel megrendelem a Révai Testvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaságtól Budapestben a

Nagy Képes Világtörténet

című művet 12 kötetben 192 koronáért, tudomásul vevén, hogy eddigél három kötet jelent meg s a további kötetek négy havonként jelennek meg. Kötelezem magam a társaság pénztárába Budapestben a szállítástól kezdve 3 koronát havonként mindaddig befizetni, míg a mű teljes vételára törlesztve nincsen. Az esetleg elmaradó részletek költségemre postai megbízás útján szedhetők be és ennek be nem váltása esetén a mű teljes hátralékos vételára esedékessé válik. A mű további kötetei a megjelenéshez képest és fizetési arányában szállítandók.

Kelt: _____
Név: _____
Állás: _____

Vigyázzunk a védjegyre!

Máriaczei gyomorcsépek

nagyszerűen hatnak gyomorbojoknál, nélkülözhetetlen s általánosan ismert házi és népszerű étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehellet, felfújtás, savanyú felbűfögés, hasmenés, gyomorégés, felesleges nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörcs, szűkülésnél.

Hathatós gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyiben ez a gyomortól származott, gyomortúlterhelésnél ételkel és italokkal, giliszták-, májbajok- és hámorrhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczei gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Központi szétküldési raktár: **Brady Károly** gyógyszerháza a „Magyar Királyhoz”, Bécs, I., Fleischmarkt.

A **Máriaczei gyomorcsépek** valódián kaphatók: **Eperjes:** Barts Emil és Molitorisz I. gyógyszerészeknél. — **Honnonna:** Szekerák A. gyógyszer-nél. — **Kis-Szeben:** Widder Gy. gyógyszer-nél. — **Lubló:** Ignatovits A. gyógyszer-nél. — **Szilványa:** Csizsár Árpád gyógyszerésznél.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszert ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító be dörzsölésként alkalmaztatik közönségnél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, sem titkos szer. hanem igazi népszerű háziszert, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; fő rakta: **Török József** gyógyszerésznél Budapestben. Bevásárlás alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebb börtökü utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjegye nélkül mint nem valódi utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLFSWADT
cs. és kir. udvari szállítók.

E

Előfizetési a negyedévre

Hirdetési díj: Hármasrészt jutányosabb. Bélyeg

Az „Eperjesi

Egy valóban jezett be az a körünk, évek óta utolsó vasárnapkor tartott. S ezúttal ohajtunk méltó volt az el. A tagok száma felolvasásokra falai a főhelyen védnöknek és t. elnöknek, *Kolossy Ferenc*s volt tiszt. az Athenaeum képpel és a kiállításban feldíszít. Pontban 11. *Merse István*, a nagyérdemű elnök mikor még 1879. és 1879. márcz. ben («Az utolsó árvízi hajós») az egyet tiszt. egyike volt a művelődés ügye sadalmi élet helyen érzékel, val nemes lélek, egy kozásának. Kül. év kimagasló eszetének. Majd a életét s annak kezett arról is, egyetemi m. társaság történet művelődés terén több kitüntetés megnyitó-beszéd szavakkal, a besletét, majd a tárgyányozta, az igaz kisérletében azt, és védnökét, dr. iratilag údvözöljött s azonnal to következőben ham

«Széchenyi-kör» mikor ismét a mikor oly a

AZ „EPER

Ha lelke szá...
Az élet vihá...
S elalvóban a...
Úzve magas...
Akkor, mint se...
Hozzád szá...

Ötletben, Eperjes...
Igaznak szer...
Es a tündérvörz...
Él minden k...
Hol palota épü...
Ott lelke...

Vértelen csatab...
Mégsem hagy...
Nem félsz te a...
Bár nézel a...
Es mint a sas...
Örülsz, ha...

Oh, mily csud...
Szent falaid...
Nem kard van...
Tábora ütköz...
Csak egy égő f...
De kemény k...

S nem labancs...
Zordon harc...